

50601369 : สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและเอกชน

คำสำคัญ : ชุมชนเข้มแข็ง , การมีส่วนร่วม , การเรียนรู้ของชุมชน

ศักดิ์สกุล บุญมา : การสร้างความเข้มแข็งโดยชุมชนมีส่วนร่วม บ้านเกาะพิทักษ์ ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : ผศ. ดร.พิทักษ์ ศิริวงศ์ . 98 หน้า

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการสร้างความเข้มแข็งแบบมีส่วนร่วมของชุมชนเกาะพิทักษ์ ตำบลบางน้ำจืด อำเภอหลังสวน จังหวัดชุมพร ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการ สังเกต และการ สัมภาษณ์ระดับลึก ผลการศึกษาพบว่า การสร้างความเข้มแข็งโดยชุมชนมีส่วนร่วม เกิดปัจจัยภายในชุมชนเอง ได้แก่ การมีผู้นำชุมชนที่มีศักยภาพ การมีองค์กรในชุมชน ทำให้คนในชุมชนมีส่วนร่วม ในกระบวนการ ของแต่ละกิจกรรมกลุ่ม ระบบความสัมพันธ์แบบครอบครัวเครือญาติ มีระบบความสัมพันธ์แบบครอบครัวและเครือญาติ ทำให้ทุกคนในชุมชน มีความรักและความเกรงใจต่อกัน มีการร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆด้วยความเต็มใจ ชุมชนมีปัจจัยทางด้านวัฒนธรรมท้องถิ่น มีความเชื่อ ประเพณีร่วมกัน ส่งผลต่อการสร้างการมีส่วนร่วม และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติของชุมชนร่วมกัน รู้สึกถึงการแบ่งปันทรัพยากร มีความตระหนักในคุณค่า โดยลักษณะของการมีส่วนร่วม ได้แก่ การรวมกลุ่มของชุมชน การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การจัดระเบียบทางสังคม ชุมชนมีการเรียนรู้ การพึ่งตนเองทางเศรษฐกิจของชุมชน และการสร้างเครือข่าย ทั้งนี้การจัดตั้งองค์กรของชุมชนเพื่อการประกอบอาชีพ การสร้างกลุ่มเยาวชน และกลุ่มเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทำให้เกิดเครือข่ายสมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยมีกฎกติกาเป็นเครื่องกำหนดเพื่อรักษาผลประโยชน์ของสมาชิก นำมาสู่การเรียนรู้ การพึ่งตนเองของชุมชน และการถ่ายทอดความรู้ใหม่ ชุมชนสามารถพึ่งตนเองในเรื่องของการสร้างรายได้ในครัวเรือน โดยคำนึงถึงฐานทรัพยากรชุมชนเป็นหลัก โดยชุมชนมีกระบวนการสร้างความเข้มแข็งโดยชุมชน ได้แก่ ขั้นริเริ่มเกิดจากมองเห็นปัญหาร่วมกัน การสื่อสารทำความเข้าใจ เป็นการติดต่อสื่อสารกันเพื่อแลกเปลี่ยนจากไม่ก็คน กระจายออกไปในวงกว้างของชุมชน การเข้าสู่กิจกรรมบ้านเกาะพิทักษ์มีจุดเด่นในเรื่องกิจกรรมการรวมกลุ่ม การรวมกลุ่มเป็นขั้นตอนสำคัญในการพัฒนาความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของสมาชิก ลักษณะการดำเนินงาน การสร้างกฎกติกาสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมให้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น การร่วมรับผลประโยชน์ ทุกคนจะเกิดความรู้สึกถึงการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ตั้งแต่การร่วมกันคิด ร่วมกันลงมือทำกิจกรรม และการร่วมกันรับผลประโยชน์ โดยบ้านเกาะพิทักษ์มีการจัดสรรผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม ชัดเจน และการทบทวน สรุปบทเรียนที่เกิดขึ้น เป็นการรวบรวมข้อมูลจากสมาชิก เพื่อสร้างแนวทางใหม่ ปรับปรุงการดำเนินงานให้ดีขึ้น เกิดเป็นการเรียนรู้ของคนในชุมชน ทำให้ชุมชนประสบความสำเร็จ และสามารถการบริหารจัดการตนเองเป็นชุมชนที่มีความเข้มแข็งโดยชุมชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ปีการศึกษา 2552

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

50601369 : MAJOR : PUBLIC AND PRIVATE MANAGEMENT
KEY WORDS : STRONG COMMUNITY, PARTICIPATION, COMMUNITY LEARNING
SAKSAGUL BOONMA : THE COMMUNITY STRENGTHENING THROUGH
COMMUNITY PARTICIPATORY OF PHITAK ISLANG, TAMBON BANG NAM CHUET,
AMPHOE LANG SUAN, CHANGWAT CHUMPHON. THESIS ADVISOR : ASST.PROF.
PITAK SIRIWONG, PH.D. 98 pp.

This thesis aims to study community strengthening by community participation of Ban Koh Pitak community, Tambon Bang Nam Jued, Amphur Lang Suan, Chumporn. The author performed a qualitative research: observations and indepth interviews. It was found that community strength derived from internal factors including strong leadership and organization enhancing community participation in local activities. Kinship or family relationship encouraged love and respect among community members who willingly participate in local activities. The community shares common cultural practices and beliefs resulting in effective participation, sharing of natural resources among community members and elevated awareness of the value of natural resources. Community participation is characterized as community gathering, natural resource management, social organization, community learning, economic self-reliance and networking. Establishment of community-based, vocation-oriented organizations, youth groups and natural resources conservation groups contributed to a vibrant and sustainable community where all members partook in managing natural resources and strategically developing them in such a way that returned maximum benefits to the community and brought about knowledge, self reliance and innovations. The community members had sustainable lifestyles by capitalizing on local major resources. Community strengthening processes consisted of recognizing and tackling problems together, communicating or exchanging information and ideas between two people and going forward among more people. Regarding participation in activities, the Ban Koh Pitak community took organization as an important step of community strengthening: roles and responsibilities of community members and operations and rules underscoring activities had been well designed and executed. As for mutual benefits, community members were encouraged to participate in every process such as brainstorming, organizing activities and sharing benefits in a fair and clear manner. The study results including information collected from the community members were reviewed and analyzed so as to develop a new plan using a comprehensive strategic and consultative process, which will guide the community in the continued development of policy and management of natural resources to foster community learning and strengthening, and ultimately to ensure the benefits to the community are optimized truly by its own people.

Program of Public and Private Management Graduate School, Silpakorn University Academic Year 2009
Student's Signature
Thesis Advisor's signature